

On. Palatul Cultural

Ecoul

Director: CONST. I. ȘTEFĂNESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bulevardul Regina Maria No. 15.

Telefon 678

ARAD

ABONAMENTE

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni. Pentru bănci, cafenele, industrii toate instituțiile particulare și administrațiile publice lei 1500 anual.

Dela o zi — la alta

A fost convocat congresul general al partidului național țărănesc

Hotărârile delegației permanente

BUCUREȘTI, 4. — Ieri s'a întrunit delegația permanentă a partidului național țărănesc sub președinția d-lui Mihalache. Au fost prezenți d-nii: Lupu, Costăchescu, Madgearu, Popovici, Călinescu, etc., afară de d. Maniu, care a plecat Marți seară la Cluj.

D. Mihalache a luat cuvântul, înfățișând adunării situația exactă a celor perrecute în ultimul timp și prezentat tezele susținute de fruntașii partidului pentru îndreptarea acestei situații.

Discuțiile au durat până noaptea târziu, când punctul de vedere al d-lui Mihalache a triumfat și delegația și-a închis lucrările, dând presei un comunicat, în care vestește atentatul comis contra d-lui prof. univ. Tr. Bratu și, în fața evenimentelor de ultimă oră, convoacă congresul general ordinar al partidului pe ziua de Duminecă 4 Aprilie, când pe lângă ordinea de zi statutară, se va discuta problemele politice actuale.

Dece-i obraznic Nandor Hegedüs?

II.

Îndrăzneala exemplară de provocatoare a pușlamălei bătrâne dela Oradea — și impresionant de jignitoare prin efectele acțiunilor subversive la cari se dedă — e datorită, cum am mai spus, toleranței, nu vinovate, ci, criminale de care se bucură Nandor Hegedüs din partea acelorora dintre reprezentanții ai vieții și ai autorităților române, cari fac desonorantul oficiu de slugarnici înaintea lui.

Din ce cauze — și pentru cari interese?... —

Unora, dintre așa zisii „factori” (intrucât Nandor Hegedüs, în afară de acapararea colportajului tuturor ziarelor în localitate, mai dispune de două cotidiene ungurești și de-un săptămânal... în idis), li-e frică să nu li-se divulge sumedenia de afaceri întunecate — a căror dare în vileagi ar putea asvârli depe fotoliile moi, de piele, pe un pat de scânduri cu rogojină drept somieră și'n loc de camerist, ia ușa să i păzească un gardian din cei cu două chei încrucișate pe șapcă... E mai

comod atunci, recunoașteți și d-stră, pentru toți aceia cărora Hegedüs li-ar putea provoca coșmare și palpitațiuni (și câți mai sunt Doamne, de-aceștia în Bihor!) să-l lase să și facă de cap! Și afară de-aceste considerente, câteodată Nandor Hegedüs e și „băiat bun"... Le mai strecoară și câte o informațiune în monitoarele iredentiste evreo-ungurești, ce le gădelă strașnic orgoliile acelorora cari au uitat că sunt din prima generație care poartă pantofi... când sunt trecuți la „ujság” cu complimentul de „meltosag” și alte lingusiri ungurești.

Alții, (cei înhamăți în căsătoriile mixte, sau aceia cari nici după aproape două decenii dela Unire n'au tăria de cuget s'orupă odată cu trecutul de rușinoasă iobăgie — cea voită! — să se lumineze și să se încălzească de falnicul Soare al românismului!), constituiesc categoria în plus de complici ai lui Nandor Hegedüs, având relațiuni cordiale cu spurcatul, or colaborând — conștient sau in-

conștient — la acțiunile sale vrășmașe intereselor superioare românești!

Ce le pasă și unora și altora de nevoile de neam, de rațiunile de stat — dacă treburile lor merg bine?...

Mersul asta bine, transpus la foarte bine — de o sută și de o mie de ori — îl cunoaște însă și Hegedüs, tocmai în țara ce-l tolerează... până la tâmpenie!

Dar, credeți că are vreodată vre-o muștrare de conștiință, să se mai tempereze măcar, fiindcă, tocmai în țara ale cărei interese i-le nesocotește s'a îmbogățit ca'n povești?

Cinismul hegedüșan n'are nici o reticență. Dimpotrivă, cu cât e tolerat devine și mai îndrăzneț — și mai periculos.

Când se va găsi omul — și cine va fi acela — să-l înfrăneze?

Batjocura dela Oradea — cu prigonirea foilor românești de către Hegedüs — trebuie să înceteze!

Const. I. Ștefănescu

Importantele declarații ale lordului Halifax

LONDRA, 4. — În Camera Lordilor, la desbaterile de politică externă, lordul Halifax, în numele guvernului a declarat că vasele de control în Spania nu vor putea nici să oprească nici să viziteze vasele mergând spre Spania.

D. sa a declarat apoi că Marea Britanie nu poate să fie izolată și nici să se izoleze. Pactul franco-sovietic nu prezintă primejdie pentru Europa

Occidentală. Dacă nu putem să precizăm depe acum, care va fi atitudinea noastră, cu privire la o obligație ipotetică în Europa Centrală sau Orientală, aceasta nu înseamnă că noi ne desinteresăm de soarta acestor regiuni din Europa

Anglia va respecta obligațiile luate în pactul Societății Națiunilor și speră că se va ivi momentul stabilirii unui echilibru rezonabil în domeniul armamentelor.

BULETIN INTERN

BUCUREȘTI, 4. — D. colonel adjutant Ernst Urdareanu, a fost numit mareșal al Palatului.

— D. Valer Pop, ministrul industriei și comerțului a avut o convoluție cu d. Dinu Brătianu, căruia i-a expus noul său proiect de modificare a legii utilizării personalului românesc în întreprinderi. Noul proiect — în locul actualei dispoziții că numai un procent de personal să fie românesc în întreprinderi — prevede obligația ca toate întreprinderile industriale și comerciale să utilizeze în proporția de 65 la sută personal de origine etnică românească. În acest sens grupul liberal „H” a ținut aseară o întrunire, prezidată de d. Bejan și d. Petre Ghiață, la finele căreia s'a dat un comunicat, ce spune, între altele că „membrii grupului socotesc că imperativul politic și social de azi, este rezolvarea integrală și inedită a primatului etnic românesc în toate ramurile de activitate ale țării”. Se va întocmi un memoriu cu propuneri, ce vor fi înaintat primului ministru și șefului partidului.

— I. P. S. S. Patriarhul Miron, a convocat în sesiunea extraordinară, pentru Luni 8 Martie, Sfântul Sinod.

— La ministerul de justiție au început lucrările pentru prelungirea stării de asediu. În noul proiect se vor preciza infracțiunile pasibile jurisdicției Curților militare și articolele de cod penal ce vor fi aplicate.

Se prevede în noul proiect, însușirea stării de asediu pe timp de șase luni, cu dreptul pentru guvern

de a o prelungi în caz de nevoie pe alte șase luni.

Furtună violentă pe Marea Neagră

ODESSA, 4. (Rador). — O furtună violentă suflă pe Marea Neagră de câteva zile.

Mai multe vapoare cu cămele rupte sunt în voia valurilor și așteaptă să li se dea ajutor. Un uragan catastrofal a devastat orașul Batum.

NOTE ZILNICE

La 7 Martie va începe în toată țara număratoarea și categorisirea celor fără sfinți la Ierusalim, celor veșnic cu buzunarele oale, pălăriile pleoștite și botinele scâlciate, celor duși ani de rândul cu... zăhărelul de samsarii politicienilor — va începe recensământul șomerilor intelectuali. Adică vor să știe conducătorii cam câți sunt, să i înscrie în tabele și — deși ei susțin contrariul, credem că numai la atâta se va limita și actuala atenție ce li se acordă, după cum nici până azi nu s'a făcut

Guvernul Blum e de neînlocuit... Franța n'a avut nici odată un guvern atât de solid — scrie un ziar german

BERLIN, 4 (Rador). — Corespondenții din Paris al ziarului „Frankfurter Zeitung” publică un articol în acest ziar, arătând că poziția guvernului Blum, atât în Parlament cât și în mase, este uimitor de solidă.

Dela stabilirea francului de către d. Poincaré, Franța n'a avut un guvern atât de solid.

Tot mai mult opinia publică are sentimentul că Blum este de neînlocuit, căci are și încrederea masselor și a capitalului.

Nu se vede de ce partidul socialist nu ar putea deveni nucleul unui viitor guvern național, pe o bază mai largă. Partidul socialist se pregătește să devină

un mare partid constructiv al țării. Autorul încheie, notând scăderea numărului șomerilor și

sporirea vărsămintelor la casa de economii, încasările fiscalului și a investițiilor.

Mica Înțelegere o patrie comună a fiilor țărilor componente

PRAGA, 4. — Ministerul educației naționale din Cehoslovacia a dispus ca în toate școlile primare și secundare elevii să învețe și să cânte la cor și Imnurile Regale române și jugoslav, pe lângă imnurile ceh și slovac. A-

ceastă dispoziție a fost luată, ca tineretul să se deprindă încă din școală cu ideia unității politice a Micei înțelegeri și să privească toate statele din Mica Înțelegere ca o patrie comună, apărătoare a intereselor naționale.

ai societății. Dar să nu ne oprim aci.

Guvernul are datoria să găsească un mijloc echitabil de a soluționa problema șomajului intelectualilor. Să nu mai planeze asupra tineretului ce se instruieste acum pentru a fi util mâine întregii națiuni spectrul hidos al mizeriei și lipsei de lucru, care-i determină pe cei slabi să apuce pe căi lăturalnice pentru a se vedea acolo unde ar trebui să ajungă în mod normal și onest.

Nu mai avem masoni! — așa cel puțin ne spun cei ce sunt atât de naivi să considere drept literă de evanghelie un ucuz gu-

vernamental și să creadă ca'n Tatăl nostru în puterea lui. Nu-i mai avem, deoarece toate lojile lor au fost dizolvate și porțile sigilate — spun ei.

Iar noi le cerem îngăduința de a adăuga: Faptul că în mod oficial au fost desființate lojile masonice și celelalte asociații similare și... „secrete” nu îndreptățește pe nimeni — nici chiar pe cei mai creduli și mai incorigibili naivi — să-și inchipuie că cei rămași fără temple vor renunța la convingerile lor și-și vor diminua acțiunile de subminare a statului și de schimbare a ordinii sociale. Lojile nu mai sunt, dar masonii din păcate mai trăiesc...

Pavel Alexandrescu

„ECOUL” LITERAR-ARTISTI

ingrijit de FLORICA CIURA

Ardealul meu

Vulcanic se-aruncă 'n vârtejuri de foc,
Ardealul meu născut din jertfă romană.
Cu piepturi desvelite 'n soare și noroc,
Flăcării ca brazil, pun mâna pe rană.

Prin vuet de furtunoase tălângi
Pornește iubirea Ardealului meu.
Cu frunți luminoase și cântec din crengi,
Urmașii vișei romane, urcă drumul cel greu.

Victor Ilieșiu

Calm

Din revărsările-i plecate
Oclombre resemnat, opal,
Veghează în imensu-i pal
Ruinele nemângăiate.

Și veacul doarme: o cetate
Vitală 'n palidu-i coșmar,
Și 'n calmul spânzurat de far
Ard visele, decapitate.

Valentin Strava

Nopti albe

Spre stepele din mine vor crește palmierii,
Singurătăți albastre și cântec de nomad.
Cu stele prinse 'n vâsle vor încercă năerii,
In clocotul din sânge să își deschidă vad.

Și nopți călăuzite de mituri își vor duce
In brațe beduinii pe 'ntinderea de vis,
Din fiecare urmă va răsări o cruce,
Cu trup de aur moale, spre patru zări deschis.

Profeți cu ochi de flăcări și suflet ca seninul
Vor răscoli nisipul cu degete de mag,
In pulberea cea fină își vor ghici destinul
Inmugurit în palme, în zâmbet și toiaș.

Florica Ciura

„Nudul în arta religioasă”

Conferința d-lui prof. Teodor Țiucra

ARAD, 4. — Ieri după amiază, în sala festivă a liceului „Moise Nicoară”, d. prof. Teodor Țiucra a conferențiat sub auspiciile societății amicilor Franței „Général Berthelot”, vorbind despre „Nudul în arta religioasă”.

D-așa a spus, în rezumat, următoarele:

„Elementele iconografice venite din Orient au fost supuse gândirii Occidentului, unde se definește prin imbrăunirea experiențelor o noțiune nouă a stilurilor. În orice caz, arta care explică viața și dorința de frumusețe sau perfecțiune, a fost exprimată diferit în epoca medievală și în timpul Renașterii.

Nudul în arta religioasă a urmat aceiași dezvoltare iconografică ca și celelalte subiecte plastice: Portretul și peisajul. Evul Mediu nu disecă; arta are un rol mai mult educativ, anatomia este aproximativă. În pictură, nuditatea picioarelor la sfinți, corespunde unei credințe, unei dogme religioase.

Pictorii italieni din secolul al XIV-lea nu cunosc nudul, (în afară de subiectul „Christos răstignit”, care este tradițional și are un adevăr istoric). În general, este încă tradiția gotică care predomină în artă; ea

ne incântă, căci este sinceră.

Renașterea, este arta savantă, văzută prin concepția frumosului omenesc. Leonardo da Vinci întrebunțează nudul chiar în compozițiile religioase, ca și Michelangelo, care a fost unul din pictorii cei mai surprinzători din toate timpurile, prin profunzimea sentimentului și energia execuției. Capela Sixtină decorată de Michelangelo este o sinteză a nudului, a corpului omenesc. Din punct de vedere iconografic „Crearea lumii” și „Judecata din urmă” sunt expresia cea mai profundă și complexă, a Renașterii. De-acum, nudul se dezvoltă din ce în ce mai mult.

În secolul al XVIII-lea, Rubens îi practică mult, după cum nu de mai puține ori este reprezentat în operele lui David și Prud'hon.

Arta religioasă modernă a dat corpului omenesc o interpretare nouă. Anatomia, nudul, au cedat locul draperiei și ritmului ei decorativ.”

Cețiți și răspândiți

„ECOUL”

N. Polizu - Micșunești: Nicolae Filipescu

(INSEMNĂRI 1914-1916)

La 30 Septembrie 1936 — s'au implinit douăzeci de ani dela moartea marelui patriat Nicolae Filipescu. Ilustrului defunct i s'au închinat articole omagiale și câteva cuvântări, cu ocazia acestei aniversări. Nimeni însă n'a putut arăta cine a fost Nicolae Filipescu patriotul și vizionarul vremii lui, în cadrul unor articole festive.

D. N. Polizu-Micșunești, fost subsecretar de stat în guvernul Restaurăției, și-a luat misiunea să completeze necunoașterea rolului imens jucat de Nicolae Filipescu pentru intrarea României în marele război, alături de aliați. Având privilegiul să trăiască în intimitatea aceluia ce și-a dat sufletul cu gândul suprem la eliberarea Ardealului, admirabila misiune de a ne descrie pe Nicolae Filipescu sângerând pentru împlinirea idealului nostru național, i-a fost mult ușurată d-lui N. Polizu-Micșunești. Avea însemnate toate convorbirile avute cu N. Filipescu între anii 1914-1916, adunate acum într'un volum, publicat recent, în editura „Universul”.

Aceste însemnări aproape zilnice, cu fidelitate redată, sunt cea mai măreață mărturie a patriotismului dimonic ce inflăcără inima caldă a lui Nicolae Filipescu. Mai mult decât ar fi putut spune în discursuri și conferințe, Nicolae Filipescu și-a manifestat între doi vederile sale privitoare la reforma agrară, votul universal, neutralitatea și întărirea țării în război.

Ele sunt deosebit de interesante pentru opinia publică de azi, care nu poate cunoaște toate dedesubturile anilor de frământare ce au prezidat înfăptuirea unirii.

Pe deasupra intereselor de partid, Nicolae Filipescu și-a iubit țara. Și ce ampoare îmbrăca acest sentiment la el — putem ști numai acum când răsfoim cartea prețioasă a dlui Polizu-Micșunești.

După o scurtă și documentată biografie a lui N. Filipescu, autorul reproduce convorbirile cu marele bărbat de stat, însoțindu-le de ample comentarii.

În mijlocul partidului conservator se dădea mare luptă pentru reforma agrară. Partidul liberal grăbia reforma. N. Filipescu se temea că se va face demagogie cu această idee generoasă. Critica și pe unii și pe alții. Pentru radicala transformare a vieții politice, N. Filipescu cerea prudență și sinceritate absolută. Iubia clasa țărănimii și era un răsfățat al maselor, deși conservator. Prin vederile sale însă — stătea la stânga partidului.

Iată ce spunea N. Filipescu în 1914:

„Nimeni cu scaun la cap, nu poate contesta astăzi că, în materie agrară, o reformă este necesară; așa cum este repartizată astăzi proprietatea la noi, este o anomalie. Pentru numărul res-trâns de proprietari — 3 milioane de hectare este excesiv. Apoi nu v'a izbit că astăzi, sute de hectare se pot cumpăra, dar 4-5-10 nu se găsesc. Așa că mica proprietate, la care ar putea na-

zui țăranul puțin instărit, este ca și scoasă din comerț! Aceasta nu mai poate dăinui; trebuie găsită soluția. Dar o soluție economică și socială, nu una politică și mai ales demagogică. Aceasta ar sfârși prin a nemulțumi pe însăși sătenii și ar deschide o rană care veșnic ar sângera”.

Capitolul cel mai vibrant din cartea d-lui N. P. Micșunești este închinat neutralității și intrării României în război. Nicolae Filipescu a fost atunci trâmbița de aur a poporului român. Patriotismul lui a fost astfel caracterizat de Barbu Delavrancea.

„Dacă printr'un cataclism ar dispărea de pe pământ tot neamul românesc și ar rămâne numai N. Filipescu, el, prin personalitatea lui, ar da o idee de ce au fost românii.”

Și mai departe „Dacă veți face o secțiune ideala în lung sau curmezișul țării... nu puteți tăia nimic în cuprinsul neamului românesc, fără a se produce o comotie erculeană în cel mai bine zidit dintre toți românii vremurilor noastre Nicolae Filipescu.”

Într'o clipă când toți și-au pierdut curajul și când mulți îl anatimizau pe Filipescu, pentru că luptase din răzputeri ca să intrăm în război alături de marii aliați și când prin August-Septembrie

1916 înregistrăm dezastrul de Turtucaia — marele vizionar Nicolae Filipescu nu și-a pierdut încrederea în victoria finală a dreptății naționale.

Iată cum vedea sfârșitul litațiilor:

„Ce apoteoză pentru înfăptuirea omenire civilizată, ziua sfârșitului care armatele aliate vor trece la cot sub arcul de triumf, alături de frații noștri ardeleni sărbătorind victoria finală. Sări atunci desigur și poetul să traducă într'o epopee clipa aceea în care mai toată menirea va fi avut o înnoie svăcnire de inimă”...

În ziua de 26 Septembrie 1916 — Nicolae Filipescu dat sfârșitul. Ultima bătaie a lui l-a găsit cu mâna pe mână — arătând spre Ardeal. Era suprema lui dorință: Ardealul să fie desrobuit.

Această scenă este sugestiv evocată de dl. N. Polizu-Micșunești, care ne-a dat o operă care va rămâne.

*) Editura „Universul” Lei 1916. Pagini 280.

Ion I. Pogăteș

Astăzi seară și'n zilele următoare

MARELE CIRC

— EMILIO KRATEYL —
Piața Ștefan cel Mare — ARAD
Clădire de iarnă bine încălzită.

Program senzațional cu cei mai buni comici români

Butoiul Misterios, un episod din viața unui dedectiv.
Duo Texas, cowboy — act. Călăreț din vestul sălbatic.
Trio Malec, sburători — act. excentric, răs cu lacrimi,
Oldrich, hercules modern, cel mai tare om din lume.
TABLOU HIPIC, dresură compusă din 8 cai prezentată de dl director al Cercului.

Precum și alte 20 de numere de mare senzație cu diferite animale.

Muzică proprie. Inceputul la orele 9 seara

Opera Română din București

Turneu oficial
Sărbătorirea Maestrului

George Niculescu-Basu

Pentru împlinirea a 30 ani de rodnică activitate artistică se va cânta:

„Bărbierul din Sevilla”

Operă în trei acte de ROSSINI în frunte cu
George Niculescu-Basu
(Don Bassilo)

Decoruri, Costume, Recuzite, Cor, Orchestră, Figurație.
În timpul turneului, Bărbierul din Sevilla, nu se mai cântă la București.

Itinerariu pentru Ardeal și Banat

Luna Martie

Joi 4 Cluj, Vineri 5 Baia-Mare, Sâm. 6 Satu-Mare, Dum. 7 Oradea,
Luni 8 Arad, Marti 9 Timișoara, Joi 11 Lugoj.

Noua orientare constituțională a Europei

Conferința d-lui avocat Ion Tenchea, doctor în drept dela Paris

TIMIȘOARA, 3. — Marți seară mîtoarele. dr. Ion Tenchea, cunoscutul și apreciatul avocat din metropola Bucureștilor a conferențiat în amfiteatrul Traian Lalescu* dela Școala Politehnică din localitate. Sala, plină până la refuz, a fost din vreme ocupată de un numeros și select public în care am remarcat pe toți profesorii școlii politehnice în frunte cu rectorul, foarte mulți ofițeri din garnizoana locală, profesori secundari, studenți și numai doi magistrați și avocați, remarcându-se pe care înțelegem în mod cu totul special. Primit cu vii ropote de aplauze, d. dr. Ion Tenchea, cu glasul răsunător și liniștit, a spus în esență ur-

Societățile omenești sunt realități organice, de ordin natural, la a căror temelie stă instinctul de asociere al omului. La punctul de plecare al procesului de cristalizare a omeneirii în forme sociale distincte găsim familia, iar la capătul evoluției, națiunea. Familia și națiunea sunt deci realitățile sociale fundamentale, în cari viața indivizilor se integrează în mod necesar și organic. Condițiunea echilibrului organic al societății este ordinea socială, iar forța proteguitoare a acestei ordine și cimentul de coeziune a celulelor sociale este autoritatea. Ordinea și autoritatea sunt deci cele două postulate primordiale ale vieții colective.

lul național socialist, totalitar și autoritar, întemeiat pe ideea de rasă, de comunitate și șef. **Un stat simbol al violenței: Rusia Sovietică** La antipodul acestor sisteme constituționale cari tind la valorificarea integrală în Stat a resurselor naționale, spirituale morale și economice, găsim constituția din 5 Decembrie 1936 a Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, care constituie negația însăși a ideii de Stat și de drept. Noua constituție rusească în jurul căreia s'au iscat atâtea discuții nu face decât să consolideze faptul stăpînirii prin mijloace dictatoriale ale unei clase sociale privilegiate. În Rusia Statul continuă să rămână un simbol al violenței, expresia raportului dintre putere și sclăvie. Examenul nouilor constituții ne arată că problema constituțională este redeschisă în Europa și așteaptă o nouă deslegare.

Elementele problemei constituționale

La început conceptul autorității avea caracter personal și era de esență religioasă. Mai târziu, puterea politică despărțindu-se de cea religioasă, autoritatea ia contururi obiective. Fenomenul se consumă prin apariția statului modern, care devine expresia obiectivă a principiului de autoritate, subiect și suport al puterii publice de comandă, titular al suveranității. Problema actualizării suveranității, exercitării puterii supreme în stat și menținerea autorității în serviciul exclusiv al ordinii sociale, constituie elementele esențiale ale problemei constituționale.

Problema constituțională primește o primă și strălucită deslegare prin efectul revoluției americane din 1776 și mai ales al marii revoluții franceze din 1789. Autoritatea se fundează pe ideea de drept și rolul Statului este mărginit la realizarea acestui drept. Cu această idee popoarele intră în era constituțională și izvorul autorității supreme în Stat va fi regula constituțională. Constituția devine pază ordinii sociale și garanția drepturilor imprescriptibile ale omului. Șeful Statului din titular al suveranității devine depozitar vremelnic al acesteia, exercitând-o prin delegație. Suveranitatea își fixează centrul de iradierație în voința națională. Astfel transformată autoritatea se cristalizează în cursul secolului XIX-lea îmbrățișând următoarele trei domenii: Determinarea formei Statului, determinarea formei și organelor de guvernământ, determinarea drepturilor Statului față de drepturile indivizilor, și canalizează acțiunea dominantă în trei direcții, cea legislativă, cea executivă și cea judecătorească, având ca surse permanente de reînnoire dogma libertății, egalității și suveranității populare, cu corolarele lor, Statul legal, democrația politică perfectă, separația puterilor, primatul puterii legislative, individualismul juridic și liberalismul economic. Aceste principii le găsim și la baza tuturor constituțiilor promulgate în Europa după războiul mondial.

Statul modern
Problema constituțională pare a

fi primit prin revoluția franceză o deslegare definitivă. Prefacerile organice ale popoarelor europene, la cari asistăm în zilele noastre, arată că această așteptare a fost îndeplinită. Prin revizuirile constituționale din anii 1933—1935 dogmele revoluției franceze sunt rînd pe rînd dărâmate. În locul Statului liberal, democratic și individualist construit pe aceste dogme se ridică Statul autoritar, totalitar și corporativ. Pe această cale se găsește angajată Italia, Germania, Rusia, Estonia, Polonia, Portugalia, Austria și Jugoslavia, iar în țările unde noile doctrine n'au trecut încă în ordinea constituțională pozitivă, Statul democratic al revoluției franceze în fapt nu mai există.

Sub influența fascismului italian, premergător și inspirator al mișcării constituționale europene, tendința generală a nouilor reforme merge către fundarea Statului modern și autoritar pe principiile doctrinei creștine. Fascismul în sine se arată ca un întreg sistem de gândire încadrat într-o concepție religioasă. Prim fascism Statul modern se arată nu numai garantul securității interne și externe, ci paznicul și transmisiătorul spiritului poporului așa cum acest spirit s'a fixat în cursul veacurilor în limbă, obiceiuri și credință. Noua constituție austriacă din 1 Mai 1934 este inspirată direct din filosofia scolasticei thomiste după care dreptul izvorăște din revelația divină și de principiile enciclicei papale „Quadragesimo anno” din 15 Mai 1931.

Estonia își revizuește constituția în Octombrie 1933, instituid în locul sistemului democratic celui mai desăvârșit în Europa, regimul prezidențial, cunoscut numai în America. Polonia după o primă revizuire în 1926, la 23 Aprilie 1935 își dă o nouă constituție, al cărei art. 2 subliniază caracterul absolut al puterii prezidențiale. Constituția Germană dela Weimar a rămas un simplu monument istoric. Germania cu venirea la putere a lui Hitler la data de 30 Ianuarie 1933 trece dela regimul Statului democratic întemeiat pe principiile dela 1789, la regimul Statu-

Ce ascultăm la radio

Vineri 5 Martie 1937:

RADIO-ROMANIA

RADIO-BUCUREȘTI

6 30 : Deschiderea emisiunii.
— Gimnastică ritmică,
— Radio jurnal,
Concert de dimineață (discuri):
Statul gospodăresc și medicale,
7.30 : Inchiderea emisiunii.
13.00 : Ora. Culturale, Sport. Cota apelor Dunării.
13.10 : Concert de prânz. Orchestrei Radio, dir. de Th. Rogalsky.
14 10 : Radio jurnal : Ora, Mersul vremii, Bursa, Știri interne și externe.
14 30 : Muzică românească populară și modernă.
15.00 : Ultimele știri. Bursa cerealelor.
18.00 : Concert de după amiază

al Orchestrei Jean Sibiceanu.

19.00 : Ora, Mersul vremii. Actualități.
19.10 : Continuarea concertului

UNIVERSITATEA RADIO

20.00 : Cum se creiază o stare de spirit de Prof. N. Iorga.
20.25 : „TRISTAN ȘI ISOLDA”, dramă lirică în 3 acte de E. Wagner (discuri).
Pausa I-a (21.30—21.40): Cărți și Reviste.
Pausa II-a (22.55-23.10): Radio jurnal, Sport.
23.45 : Jurnalul pentru străinătate în limba franceză și germană.
23 55 : Ultimele știri.

INFORMAȚIUNI

Primăria Municipiului Arad Nr. 4827/1937

Publicațiune

pentru tratare prin bună-învoială.
Se aduce la cunoștința celor interesați, — că Primăria municipiului Arad, în ziua de 23 Martie 1937, ora 11 a. m.

va fi în biroul Serviciului economic, camera Nr. 59, licitațiune publică cu tratare prin bunăînvoială, pentru închiderea celor 6 compartimente ale frigoriferului fabricii de gheață a municipiului, pe sezonul 1937.

Ofertele se vor preda în plic închis și sigilat, în ziua și la ora fixată prin publicațiunea prezentă, însoțită fiind și de garanția de 10% din chiria anuală oferită, în numerar sau hârtii garantate de Stat. După deschiderea ofertelor se va supralicita și oral, urmând ca adjudecatarul să completeze imediat și garanția, la mâinile Comisiunii de licitații. Oferentul va declara în ofertă, că cunoaște și acceptă condițiunile caetului de sarcini, cari pot fi văzute în camera Nr. 95 a primăriei, ori la Uzinele municipiului. Arad, la 2 Martie 1937.

Potrivit dispozițiilor ordinului Ministerului de Interne, Institutului Central de Statistică cu Nr. 4071 din 25 Februarie 1937, primăria Municipiului Arad, va proceda în ziua de 7 Martie crt. la executarea unui recensământ general al șomerilor intelectuali, prin persoanele unor recensori delegați.

Invităm pe cei interesați de a accepta aceasta delegare, să se prezinte în acest scop în timp util la serviciul administrativ al municipiului (camera 96), cunoscând că retribuțiunea de recensor se va plăti de către Minister, după primirea Buletinelor înaintate.

Societatea Studenților în Arte-Frumoase Timișoara aranjează în ziua de 6 Martie 1937, ora 9 seara în Palatul Cultural (fost Hotel Ferdinand) balul tradițional costumal și ne costumal, sub patronajul dlui rector Victor Vlad.

Camera de Muncă din Arad informată fiind că mulți meseriași măcelari nu și-au preschimbât cărțile de capacitate, atrage atențiunea celor interesați că meseria de măcelar în sensul legit pentru preșterea profesională și exercitarea meseriilor este legată de calificăție și acel patron care va întrebuința în magazinul său cafele cari nu posedă cartea de capacitate profesională vor fi amendați cu 1.000—10.000, lei. Iar patronii cari exercită meseria pe cost propriu fără a poseda cărți de meșter vor fi amendați cu 1.000—10.000 lei și cu închiderea magazinului.

Această dispoziție se aplică atât măcelarilor parlegii (cari taie carnea la abatorii) cât și măcelarilor cari taie carnea în magazine vânzând-o în detal.

Cele mai gustoase prăjituri și cei mai delicioși cozonaci la „KONIGSDORFER” Arad.

Ce va face Statul Român ?

Intrebare : Ce atitudine va lua națiunea română față de noile orientări ale dreptului constituțional contemporan ? Va rămânea națiunea română și pe mai departe sub ocrotirea iluzorie a unei constituții de împrumut, fondată pe principiile abstracte dela 1789, pe cari însuși cel mai de seamă purtător de cuvânt al Franței republicane le declară false și rătătoare (V. A n d r é Tardieu, Le souverain capif. Paris-Flammariou 1936), sau, coborânduse în ea însăși, va fixa centrul de iradierație a puterii supreme de comandă în trecutul și sufletul său național ? Tineretul țării are cuvântul !...

Dela Societatea de Telefoane

Societatea de Telefoane a terminat vizitele la abonați pentru stabilirea aparatajului.

Până în câteva zile se va termina și întocmirea noii liste de abonați, la care actualmente se lucrează foarte intens.

Solicitorii de serviciu telefonic cari s'au înscris pentru telefonul automat, sunt rugați, în propriul interes, de a achita abonamentul pe o lună, spre a li se instala la timp aparatul, și a fi înscrisi în listă.

Barul
„CORNUL VÂNTĂTORULUI” Dancing
Arad
Program senzațional —
1937 Martie

Fortunata
MERY-LU,
TANIA MYRALI,
FLORICA SILVESEANU,
RYA GRAY,
BENEDEK ELISABETHA
Minunatul Jazz
«NERMEȘAN»

Cinema CORSO Arad
Telefon: 5-65
Săraca fetiță bogată
cu celebra
SHIRLEY TEMPLE

Ne apropiem de data automatizării

Societatea de telefoane instalează gratuit aparatele automate

Fără taxă de instalație, oricine se poate abona la telefon — până la 31 Martie a. c. numai cu plata abonamentului pe o singură lună.

Domiciliu	Tariful lunar :
Linie individuală	Lei 500.—
„ comună la 2 abonați (fiecare)	„ 350.—
Liber profesioniști	
Linie individuală	„ 550.—
„ comună la 2 abonați (fiecare)	„ 400.—
Comercial	
Linie individuală	„ 850.—
„ comună la 2 abonați (fiecare)	„ 700.—

La Oradea
folosiți hotelul și băile
„Rimanoți”
Apă caldă și rece la orice oră,
calorifer — tot confortul.
Curățenie exemplară.
Băi de aburi, cadă și bazin. Confor,
masaj și pedicură — Telefon 147.
Autocar în gară
la toate trenurile
Prețuri exemplar de reduse.

Atentatul dela Iasi

Ce declară d. prof. Traian Bratu

D-sa crede că mobilul atentatului n'a privit calitatea de Rector, atribuindu-l unor pricini de altă natură

IASI, 4. — Un reprezentant al presei a avut azi dimineață o convorbire cu Rectorul Tr. Bratu, victima atentatului. D. Tr. Bratu a petrecut o noapte liniștită, are capul și gâtul complet bandajat și din cauza pierderii de sânge este foarte slab.

El a declarat următoarele: „N'am să-mi fac singur portretul sufletesc. Toată lumea știe că sub aparența mea severă, am tănuțit totdeauna în sușiri blajine, părintești și nu se poate ca și asasinii să nu le fi cunoscut. De aceea, isprava lor imi scapă ca mobil ce m'ar privi deaproape în calitatea mea de Rector al Universității, și trebuie să o atribui altor pricini, de altă natură.

Eu am prezis acum trei ani aceste lucruri nu prin ziar, ci

printr'un raport confidențial trimis ministrului de resort. Iată unde a ajuns Universitatea, când nu se iau din vreme în seamă sfaturile noastre, a-larma noastră.

După cum vedeți, sunt senin. Nu mi-am pierdut cumpătul. Cei drept, această seninătate am plătit o scump. Fie ca jertfa mea să deschidă în sfârșit ochii acelor cari trebuiau de mult să fie îndreptați spre educația tineretului și să trezească acest tineret la cauze mai bune. Nu viața mea e în joc, ci însăși viața țării.

Va veni timpul când voi putea spune mai mult. Deocamdată atât. Te rog să mă ierți că ru pot vorbi. Nu mă lasă doctorii.”

toate cererile repetate ale unei opinii publice îngrijate de întinderea crimelor, bunăstarea noastră de inimă a refuzat s'o aplice și celor mai monstruoși criminali.

Băiatul dela școală înaltă care și-a omorât tatăl și mama ce a căutat să dispară „științific” carnea și din care vine carnea sa, va fi ținut de stat cu toate îngrijirile datorite unui intelectual, într'unul din așezămintele publice care se cheamă închisori, iar profesorul, omul de știință, fostul președinte al Senatului, Tr. Bratu e condamnat la moarte și rănit pentru că a îndrăznit să fie Rectorul Universității unde profesează de zeci de ani și unde a înțeles să-și facă datoria și să mențină ordinea.

Nu e suflet omenesc care să nu se revolte înaintea hăzâniei acestei crime, care, fiindcă atentorii sunt studenți, are toată oroarea unui paticid.

Hotărît ca învățământul trebuie schimbat. El, învățământul, e criminalul. Până ieri el fabrica numai infirmi ai voinței și desorientați ai minții, sprijiniți în cărjele unor teorii pe trei sferturi de mult putrede. Astăzi, când nu lucrează pin nimic la educarea unei voinți pe care sportul o experează, el devine ucigaș.

Un vechi om de școală strigă cu toată hotărîrea: „Jos școala”. N. Iorga.

Studenții cari n'au examenele la curent vor fi exmatriculați

Ministerul educației naționale a trimis o adresă tuturor Universităților prin care cere exmatricularea tuturor studenților cari timp de doi ani consecutivi nu au trecut examenele necesare promovării unui an de studiu.

Deasemenea să fie exmatriculați

și studenții dela doctorat cari, în timpul unui an școlar, n'au avut frecvența regulată. Acești studenți nu se pot reinscrie la Facultăți decât la începutul anului școlar viitor și cu aprobarea consiliului profesoral al Facultății respective.

„Jos școala”

Părerile d-lui prof. N. Iorga despre cazul dela Iasi

D. prof. Iorga publică următorul articol în „Neamul Românesc”.

„Cazul dela Iasi”. Rectorul universității Iasi, d. Tr.

Bratu, a fost oprit pe stradă de trei tineri și injunghiat. Adecă executat, în urma nu știu cărei sentințe, care a introdus acea pedeapsă cu moartea pe care cu

7000 de studenți au părăsit Capitala

Șaptele mii de studenți au părăsit ieri Capitala, în urma închiderii facultăților și căminurilor, fără nici-un incident.

Până azi dimineață opera de evacuare a căminelor a fost terminată.

Biletele de tren sunt valabile până la 5 Martie. Până atunci toți studenții din provincie fiind obligați a părăsi Capitala

BULETIN EXTERN

ROMA, 4. — Un tren de marfă cantonat a fost tamponat un tren de călători pe linia Udine-Tarvizio. Sunt doi morți, patru grași și patru ușor răniți.

DANZIG, 4. — „Danziger Volksblatt” anunță că în intraderea Greiser-Szembek subsecretarul ministerului de externe polon, și discutat și chestiunea Danzigului și că s'a ajuns la un acord, de Polonia a cerut continuarea discuției. D. Greiser a declarat ziarului „Vorposten”.

Cred că pot să afirm că Polonia nu vede cu ochi răi evoluția orașului liber către un regim totalitar”.

BELGRAD, 4. — „Pravda” referindu-se la apropiata vizită a d-lui Beneș la Belgrad și la expunerea de ieri al d-lui Krofta scrie că s'a Jovedit din nou că Cehoslovacia își păstrează sângele rece și că înțelegere este tot așa de unită ca oricând.

BERLIN, 4. — Cercările politice germane nu sunt prea încântătoare de numirea d-lui Satoh ca ministru al afacerilor străine a Japoniei. Într'adevăr, d. Satoh a fost până acum ambasadorul Japoniei la Paris și înainte de aceasta, reprezentant al Japoniei în secretariatul Societății Națiunilor al cărui partizan este.

PRAGA, 4. — În ședința de azi a comisunei externe a senatului, d. Krofta a desmînțit că ministrul Cehoslovaciei la Berlin ar fi cerut d-lui Hitler să facă aceleași declarații pentru Cehoslovacia pe care le-a făcut pentru Elveția. Soluționarea chestiunii minorității germane este o problemă internă. Nu este adevărat că Cehoslovacia caută să infometeze minoritatea germană.

CAPRI, 4 (Rador). — Scriitorul Axel Munthe a dat autorizarea ca din cartea sa „Cartea dela San-Michel” să se facă un film.

BERLIN, 4 (Rador). — Cu începere de azi toți brutarii din Germania vor introduce în pâine o cantitate de 10 la sută de făină de cartofi uscați, caseină și mălai. Se va fabrica grăsime din rapiță.

VIENA, 4 (Rador). — Sub patronajul Arhiducesei Ileana, s'a deschis azi la Viena expoziția de artă națională română și ceramică.

LONDRA 4 (Rador). — Probabil că partidul laburist va cere reducerea cheltuielilor pentru înarmare.

PARIS 4. — Comisiunea militară a Camerei a hotărît: Comitetul superior de războiu, compus din primministrul, cei trei miniștri militari, șefii statelor majore (al aviației, marinei și al armatei de uscat) și mareșalul Petain, poate numi un comandant unic al tuturor forțelor militare. Comisiunea a hotărît deasemenea ca primul ministru să fie șef în timp de pace și ministru al apărării naționale.

Apărarea antiaeriană cade tot în sarcina sa.

Greva din Ungaria continuă

BUDAPESTA, 4. — D. Bor-nemisa, ministrul industriei a declarat în camera deputaților că după terminarea grevei din Pécs, direcția uzinelor de cărbuni vroia să nu reangajeze decât o parte din lucrători, deoarece nu avea comenzi suficiente. Sindicatul social-democratic s'au decla-

rat de acord, cu condiția ca un membru al sindicatelor să fie concediat. Direcția minei nu a admis și atunci sindicatul au declarat din nou grevă.

Guvernul a hotărît să mențină libertatea muncii și nu se lasă intimidat de social-democrați.

Viața sportivă

Campionatele de box ale Miciei Înțelegeri

Evenimentul se va petrece la Timișoara în cursul lunii Iunie sub patronajul A. S. R. Principele Nicolae

BUCUREȘTI, 4. — În ședința comisunei amatoare F. R. Box, s'a discutat aseară fixarea datei matchului triumfător de box amator între reprezentativele României, Cehoslovaciei și Jugoslaviei.

Această importantă reuniune se va desfășura anul acesta la Timișoara sub directa supraveghere a oficialității Federației Române de Box.

După discuțiuni prelungite comisia a fixat luna când urmează ca această reuniune să se organizeze.

Organizarea se va face în luna

Iunie, după terminarea campionatelor europene dela Milano. Matchul va fi organizat trei ani consecutivi în România, Cehoslovacia și Jugoslavia.

Patrouajul A. S. Regale Principei Nicolae

A. S. R. Principele Nicolae al României, președintele de onoare al F. R. Box-ului, va patrona reuniunea de box amator al Miciei Înțelegeri

Augustul Președinte va dona o cupă challenge pentru învingători.

Cupa se va disputa 3 ani consecutivi

Importul mașinilor pentru industrii

Ministerul de industrie și comerț ne trimite următorul comunicat:

Ministerul de industrie și comerț, direcția reglementării comerțului exterior aduce la cunoștința firmelor cari depun cereri de import pentru mașini necesare la instalarea de fabrici sau la complectarea instalațiilor existente, că sunt obligate odată cu anexele necesare rezolvării cererii (facturi,

prospecte și orice date pentru justificarea importului), să prezinte și o dovadă eliberată de direcția industriei că au fost verificate și au fost găsite în regulă de comisia de încadrări a personalului, în ceea ce privește îndeplinirea dispozițiilor legii pentru încurajarea muncii naționale, cunoscând că fără această dovadă cererile de import nu vor fi rezolvate de comisia de investiții.

ULTIMA ORĂ

D. Cancicov s'a reîntors dela Paris
Declarațiile ministrului finanțelor. — Guvernul francez a acordat o largă înțelegere cererilor noastre

BUCUREȘTI, 4 — Astăzi a sosit din Paris ministrul de finanțe, d. Cancicov, care a semnat acordul privitor la reducerea cuponului datorțiilor externe, cu care ocazie a făcut reprezentațiilor presei următoarele declarațiuni:

„Negocierile a început la Paris la 20 Noembrie de o delegație română însărcinată să informeze pe posesorii de titluri românești din străinătate asupra capacității noastre de plată și posibilităților de transfer. Acest acord s'a făcut numai pe un termen de un an, deoarece am socotit că e mai bine să las mână liberă pentru încheierea unui acord definitiv succesivului meu.

În același timp, găsesc că până atunci opinia publică internă se va fixa asupra ideii încă neprecizată a angajamentelor cu clauza aur.

La 1 Martie s'a semnat acordul la Paris, ajungând la rezultatul ca, prin scăderea cursului unor devize, bugetul nostru se încarcă numai cu 26 milioane lei în plus. Bazele pe cari s'a semnat acor-

dul le formează vechiul acord Slavescu care se prelungeste cu două adăugiri extrem de favorabile pentru noi, adică anularea bonurilor de tezaur date pentru diferență, iar provizionul pentru scadențele ulterioare să se facă pe valoarea cotelor reduse.

În privința împrumutului C. M.-ului plasat în Anglia, România va fi apărată la comisia de bitraj din Haga de d. prof. C. ton Jeze.

Am găsit la guvernul francez reprezentanții creditorilor o înțelegere, acceptând cererile noastre.

Războiul Spaniol

Nationaliștii dețin bogățiile reale

O statistică interesantă

SALAMANCA, 4 (Rador). — Teritoriul aflat actualmente sub suveranitatea naționalștilor reprezintă 65 la sută din întinderea Spaniei.

Numărul locuitorilor de pe acest teritoriu e de 13 milioane, iar pe teritoriul de sub dominația guvernamentalilor din Valencia de 9 milioane. Recolta de pe teritoriul naționalștilor e de 34 milioane chintale de grâu, iar

al guvernamentalilor de 16 milioane chintale de grâu.

Spania naționalistă produce 1,600,00 tone fier, iar cea guvernamentală 1,500,000.

Toate ziarele naționaliste raportează prin aceste statistici la declarațiunile guvernului din Valencia „că toate bogățiile reale se găsesc în mâinile guvernamentalilor”.